

**Paraules de benvinguda al Claustre universitari a càrrec de la Rectora
Montserrat Casas**

Molt Honorable Senyora Batllessa de l'Ajuntament de Palma,

Honorable Senyora Consellera d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears,

Honorable Senyora Vicepresidenta del Consell de Mallorca,

Autoritats,

Senyor president del Consell Social, doctors Antoni Roig i Avel·lí Blasco, exrectors de la UIB,

Senyores i senyors claustrals,

Amigues i amics,

Celebram avui, amb un dels actes de més llarga tradició universitària, la incorporació al Claustre de la Universitat de les Illes Balears del doctor Antoni Badia i Margarit com a doctor honoris causa, la qual cosa és, per a la nostra universitat, un motiu d'orgull.

No sols perquè significa el reconeixement dels valors científics de la llarga trajectòria investigadora del doctor Badia, reconeguda nacionalment i internacionalment, tal com ha assenyalat el doctor Joan Miralles en la seva *laudatio*, sinó especialment perquè aquesta té com a transfons l'amor i la passió envers una llengua i una cultura en un moment històric en què el doctor Badia demostrà el seu compromís personal i intel·lectual amb les llibertats, optant per quedar en un país i mantenir una llengua que el règim polític dictatorial volia destruir.

Podem fer nostres les paraules del professor René Andioc quan, en un acte semblant a aquest a la Universitat de Perpinyà, evocava els versos de Salvador Espriu a *Assaig de càntic en el temple*, per definir l'actitud vital d'Antoni Badia:

«estimo, a més, amb un
desesperat dolor,
aquesta meva, pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria»

Al doctor Badia devem les seves aportacions en el camp de l'estudi evolutiu de la nostra llengua, un paradigma científic que té com a precedent d'honor en la nostra cultura l'obra d'Antoni Maria Alcover. La seva detallada *Gramàtica històrica catalana*, de 1951, apareix just un any abans que l'obra del mateix títol d'un altre doctor honoris causa de la nostra universitat i col·lega de gran estimació del doctor Badia, el doctor Francesc de Borja Moll. Més endavant, el 1962, la seva *Gramàtica catalana* va tenir l'encert d'aplicar el mateix rigor en l'exposició del funcionament de la llengua des d'una perspectiva sincrònica. Però més enllà de la descripció de l'estructura de la llengua, ha aplicat un profund coneixement de la geografia i dels fets històrics per determinar dues qüestions fonamentals sobre el català: el lloc que ocupa entre les llengües romàniques i les raons que en determinen la divisió dialectal en dos grans blocs, l'occidental i l'oriental. En definitiva, no hi ha des de l'altura del coneixement una lingüística interna i una lingüística externa: hi ha simplement lingüística com a estudi d'un fet d'una cultura. D'aquesta manera, l'amor per la llengua i per l'estudi de la llengua ha mogut el doctor Badia a analitzar-la des de pràcticament tots els miradors des dels quals la podia contemplar durant la seva llarga i fecunda carrera científica.

És de rigor agrair-li tant d'esforç i tantes de contribucions a la ciència. Però també és de rigor agrair-li la seva dedicació als càrrecs acadèmics amb una actitud personal discreta però activa, que sempre ha posat al servei de la societat catalana i de la comunitat universitària en el sentit més ampli del terme en el seu pas com a Rector de la Universitat de Barcelona. Aquesta tasca té més valor per raó dels difícils moments que provocà la transició d'una universitat franquista a un plantejament universitari democràtic, començant des de les aules i des del seu despatx de gestió la recuperació del paper de la universitat pública com a institució al servei de la societat a la qual ha de retre comptes no sols econòmicament sinó com a centre de creació i de transmissió de coneixement, que forma ciutadans i que participa activament en els processos d'innovació. Val a dir que, passades les eleccions el desembre de 1977, el seu accés al rectorat es produí l'any 1978, quan una part de la nostra universitat s'independitzà de la Universitat de Barcelona i l'altra part s'independitzà de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'acte d'avui ha d'entendre's també com a agraïment al doctor Badia per les gestions fetes a favor de la creació de la Universitat de les Illes Balears, la qual, com és ben sabut, complirà trenta anys durant aquest any acadèmic.

Per tot això, i a pesar que el meu camp de coneixement, la física, es troba molt enfora de la tasca investigadora del doctor Badia i Margarit, respect profundament la seva figura i les seves conviccions, en definitiva, el seu mestratge intel·lectual i personal que es concentra en la voluntat que el català tingués un tractament idèntic al de les llengües normalitzades, tasca que han continuat i compartit eminents lingüistes. Una tasca que institucionalitzà l'Institut d'Estudis Catalans, de la Secció Filològica del qual el doctor Badia fou president de 1989 a 1995. En aquesta etapa la institució va demostrar una gran sensibilitat quan proposà un model de llengua estàndard, una eina que avui és més necessària que mai i que no pot ser objecte de polèmiques absurdes alimentades per interessos espuris que desborden el debat acadèmic. És des del consens científic i institucional que cal avançar per aquest camí tan complicat cap a una fita tan necessària.

El 2003, Antoni Badia i Margarit rebé el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. En aquell moment, va fer una crida a les autoritats perquè el català avançàs i consolidàs la condició de llengua de cultura i de ciència, però també a la societat en general perquè no el deixàs perdre. És justament això el que se'ns demana als universitaris: una ferma voluntat col·lectiva de mirar cap al futur.

En nom del Claustre de la Universitat de les Illes Balears, siau benvingut com a nou membre i conservau en la memòria aquest acte de reconeixement a la vostra obra; alhora us agraïm que hàgiu volgut honorar la nostra universitat amb la vostra acceptació i presència.

Moltes gràcies.

Montserrat Cases